

CERERE DE CHEMARE ÎN JUDECATĂ

Domnule Președinte, [1]

Subsemnatul [2]_, domiciliat în_, în calitate de reclamant,

Chem în judecată

pe [3]_, domiciliat în_, în calitate de pârât, pentru ca prin hotărârea ce o veți pronunța să dispuneți:

- obligarea pârâtului la [4]_
- obligarea pârâtului la plata cheltuielilor de judecată;

Motivele cererii sunt următoarele:

Motivele de fapt [5]: învaderez instanței că_

Temeiul de drept [6]: îmi intemeiez cererea pe dispozițiile art._

Probe [7]: Solicit încuviințarea următoarelor probe_

Anexez [8]: copie acțiune pentru pârât, copii înscrișuri pentru pârât certificate pentru conformitate, lista cu numele martorilor propuși și adresele acestora, chitanța de plată a taxei judiciare de timbru în quantum de_lei, timbrul judiciar în valoare de_lei [9]

Semnătura, [10]

Domnului Președinte al Judecătoriei/Tribunalului [11]

Explicații

[1] Natura juridică. Cererea de chemare în judecată, reglementată de art. 112 C. proc. civ., este actul procedural de sesizare a instanței, solicitându-se astfel aplicarea legii la un caz specific, declanșând, din momentul introducerii sale, procesul civil. Trebuie subliniat că, deși termenii de cerere de chemare în judecată și acțiune se folosesc alternativ, sunt două concepte diferite, care nu sunt interșan-jabile. Cererea de chemare în judecată este, aşa cum s-a arătat în literatura de specialitate, actul procedural de sesizare a instanței cu acțiunea civilă. Acțiunea civilă, în esență, este mijlocul practic pus de lege la îndemâna titularului unui drept subiectiv, pentru realizarea aceluia drept.

Cererea de chemare în judecată poate să cuprindă o acțiune sau mai multe, în funcție de interesul reclamantului. Astfel, pot fi formulate mai multe capete de cerere, care sunt expresia procesuală a mai multor acțiuni, în cuprinsul aceleiași cereri de chemare în judecată.

1.1. Cuprinsul cererii. Elementele cererii de chemare în judecată sunt reglementate în mod expres de art.

112 C. proc. civ., fiind necesară menționarea următoarelor aspecte:

a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul fiscal și contul bancar.

Dacă reclamantul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul.

Sanctiunea care intervine în cazul lipsei numelui este nulitatea, potrivit art. 133 alin. (1) C. proc. civ.

b) numele și calitatea celui care reprezintă partea în proces, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional.

Atât reclamantul, cât și părățul, își pot exercita drepturile procedurale fie personal, fie prin mandatar, potrivit dispozițiilor art. 67 alin. (1) C. proc. civ. Procura va fi întocmită prin înscris sub semnătură legalizată, iar când procura este dată unui avocat, semnătura va fi certificată potrivit legii avocaților, conform art. 68 alin. (1) C. proc. civ. Potrivit dispozițiilor art. 67 alin. (2) C. proc. civ., mandatarul cu procură generală poate să reprezinte în judecată pe mandant numai dacă acest drept i-a fost dat anume. Potrivit dispozițiilor alin. (3) ale același articol, dacă cel care a dat procura generală nu are domiciliu și nici reședință în țară, sau dacă procura este dată unui prepus, dreptul de reprezentare se presupune dat.

Referitor la aplicarea art. 112 pct. 2 C. proc. civ., este important să menționăm că, prin O.U.G. nr. 138/2000, a fost introdus art. 114 alin. (5), care prevede condiții speciale pentru situația în care există mai mulți reclamanți sau părăți. Potrivit art. 114 alin. (5) C. proc. civ., în ceea ce privește reprezentarea, în procesele în care, în condițiile art. 47, sunt mai mulți reclamanți sau mai mulți părăți, președintele instanței, ținând cont de numărul foarte mare al acestora, de necesitatea de a asigura desfășurarea normală a activității de judecată, va putea dispune reprezentarea lor prin mandatar și îndeplinirea procedurii de comunicare a actelor procesuale numai pe numele mandatarului, la domiciliul sau sediul acestuia;

c) obiectul cererii și valoarea lui, după prețuirea reclamantului, atunci când prețuirea este cu puțință. Pentru identificarea imobilelor se vor arata comuna și județul, strada și numărul, iar, în lipsă, vecinătățile, etajul și apartamentul, sau, când imobilul este înscris în cartea funciară, numărul de carte funciară și numărul topografic;

d) arătarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază cererea;

e) arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere;

f) semnătura.

[2] Calitate procesuală activă. Reclamantul, persoana care sesizează instanța prin intermediul cererii de chemare în judecată, trebuie să fie titularul dreptului în raportul juridic dedus judecății, acțiunea în justiție constituind mijlocul practic pus la indemână de lege titularului unui drept subiectiv pentru realizarea aceluia drept.

Sanctiunea pentru lipsa calității procesuale active este respingerea acțiunii ca fiind formulată de o persoană

fără calitate.

2.1. Înainte de a dobânde calitate procesuală activă, persoana fizică sau juridică trebuie să aibă capacitate de folosință, condiție sine qua non, pentru exercitarea drepturilor sale procesuale.

Pentru persoana fizică, nu se ridică probleme deosebite în ceea ce privește capacitatea de folosință, încrât, în raport de dispozițiile art. 4 din Decretul nr. 32/1954, capacitatea civilă este recunoscută tuturor persoanelor. Potrivit art. 41 alin. (1) C. proc. civ., orice persoană care are folosința drepturilor civile poate să fie parte în judecată. Potrivit alin. (2) aceluiași articol, asociațiile sau societățile care nu au personalitate juridică pot sta în judecată ca părâte, dacă au organe proprii de conducere.

În ceea ce privește persoana juridică, capacitatea este guvernată de principiul specialității capacitatii de folosință, potrivit art. 34 din Decretul nr. 31/1954, ceea ce înseamnă că persoana juridică nu poate avea decât acele drepturi și nu-și poate asuma decât acele obligații care corespund obiectului ei de activitate, potrivit legii, actului de înființare sau statutului. Este important ca, la formularea cererii de chemare în judecată, să se verifice dacă persoana juridică are capacitate de folosință, ca urmare a dobândirii personalității juridice prin înregistrare, autorizare sau alte forme prevăzute de lege pentru dobândirea personalității juridice.

Sancțiunea pentru formularea unor acte procedurale de o persoană fără capacitate este nulitatea, iar cererea de chemare în judecată formulată în asemenea condiții va fi respinsă ca fiind introdusă de o persoană lipsită de capacitate de folosință.

2.2. În ceea ce privește capacitatea de exercițiu, potrivit art. 42 C. proc. civ., persoanele care nu au exercițiul drepturilor lor nu pot sta în judecată decât dacă sunt reprezentate, asistate ori autorizate în chipul arătat de legile sau statutele care rânduiesc capacitatea sau organizarea lor.

a) Reprezentarea este necesară atunci când persoana este lipsită de capacitatea de exercițiu, respectiv în cazul minorului până la vîrstă de 14 ani și al interzisului judecătoresc, potrivit art. 11 din Decretul nr. 31/1954. Cererea de chemare în judecată va trebui formulată de către reprezentanții acestor două categorii de persoane. Reprezentanții vor fi, în aceste situații, părinții pentru copilul minor, potrivit art. 105 C. fam., sau, în lipsa acestora, tutorele, iar pentru interzisul judecătoresc, tutorele ori curatorul provizoriu numit de autoritatea tutelară, până la rezolvarea cererii de punere sub interdicție.

b) Asistarea intervine atunci când o persoană are capacitate de exercițiu restrânsă, deci poate să stea personal în instanță, dar trebuie să fie asistată de o altă persoană, care îi întregește capacitatea. În raport de dispozițiile art. 105 alin. (2) C. fam., minorul care a împlinit 14 ani și până la majorat are capacitate de exercițiu restrânsă. Atunci când acesta formulează o cerere de chemare în judecată, o face în nume personal, dar asistat de părinți sau tutore.

c) Autorizarea intervine atunci când reprezentantul legal al celui lipsit de capacitate de exercițiu sau ocrotitorul legal are nevoie, pentru anumite acte juridice, de o autorizare specială dată de organul competent. Asemenea situații intervin în ipoteza prevăzută de art. 129 C. fam., care interzice tutorelui să facă acte de dispoziție cu privire la bunurile minorului, fără încuviințarea autorității tutelare. La fel se pune problema pentru persoanele juridice care pot autoriza pe reprezentantul lor să formuleze o cerere de chemare în judecată sau, după caz, să renunțe la judecată sau să încheie o tranzacție.

d) Reprezentarea legală temporară este reglementată de art. 44 C. proc. civ. și intervine în ipoteza în care persoana fizică lipsită de capacitatea de exercițiu nu are reprezentant legal, iar, situația fiind urgentă, instanța, la cererea părții interesate, va putea numi un curator special până la numirea reprezentantului legal. De asemenea, instanța poate numi un curator special în cazul conflictului de interes între reprezentat și reprezentant sau când o persoană juridică nu are reprezentant legal.

Sanctiunea pentru formularea unei cereri de chemare în judecată de către o persoană lipsită de capacitate de exercițiu este nulitatea relativă, potrivit art. 43 alin. (2) C. proc. civ. Această nulitate poate fi acoperită dacă reprezentantul incapabilului sau curatorul acestuia va confirma actul procedural formulat de persoana lipsită de capacitate de exercițiu.

2.3. Reclamantul va trebui să evidențieze interesul promovării acțiunii. Interesul reprezintă folosul practic, din punct de vedere al consecințelor juridice, pe care îl obține reclamantul prin promovarea acțiunii. Interesul trebuie să fie născut, actual și legitim. În anumite cauze acesta este evident, cum ar fi într-un proces de partaj sau într-o revendicare imobiliară, însă în acțiunile în constatare trebuie învăzută instanței care este interesul promovării acțiunii.

Mai mult, în cazul acțiunilor în constatare trebuie arătat de ce reclamantul nu poate promova o acțiune în realizare, aceasta constituind, de altfel, și o condiție de admisibilitate a acțiunii în constatare.

[3] Calitate procesuală pasivă. Părătul, persoana chemată în judecată de reclamant, trebuie să fie cel obligat în cadrul raportului juridic dedus judecății. Se impune precizarea că, de pildă, în situația în care se solicită anularea unui contract, trebuie chemate în judecată toate părțile contractante, pentru ca hotărârea să le fie opozabilă, și nu numai acea parte față de care, eventual, s-ar putea invoca motivul de nulitate. La fel, în situația în care se solicită anularea unui certificat de moștenitor, trebuie chemate în judecată toate persoanele care figurează ca moștenitori în acel certificat.

Sanctiunea pentru lipsa calității procesuale pasive este respingerea acțiunii, ca fiind promovată împotriva unei persoane fără calitate.

[4] Obiectul cererii. Aceasta constituie întotdeauna pretenția concretă a reclamantului, materializându-se în solicitarea adresată instanței de judecată de obligare a părătului la plata unei sume de bani, de anulare a unui contract, de partajare a bunurilor comune etc.

Este obligatoriu ca reclamantul să preciseze valoarea obiectului, dacă este vorba de o acțiune patrimonială, pentru stabilirea competenței materiale a instanței și a timbrajului aferent. Neprecizarea obiectului duce la nulitatea cererii de chemare în judecată, potrivit art. 133 C. proc. civ.

[5] Motivele de fapt. În măsura în care acțiunea este mijlocul legal prin care o persoană cere instanței judecătoare să fie recunoașterea dreptului său, fie realizarea acestui drept, ori despăgubiri pentru împiedicarea să în exercitarea acestui drept, reclamantul trebuie să indice instanței, după caz, care este dreptul încălcă, în ce constă încălcarea acestuia sau de ce părătul este cel ținut la repararea pagubei.

Reclamantul va trebui să expună împrejurările de fapt care legitimează solicitarea adresată instanței, într-o manieră clară, ordonată cronologic și, pe cât posibil, indicând temeiul pretenției sale. Acestea ar putea consta, de pildă, într-un contract, în succesiunea legală, într-un fapt ilicit cauzator de prejudicii etc.

[6] Temeiul de drept. Reclamantul va indica în cuprinsul cererii și temeiul de drept material pe care se întemeiază acțiunea sau pe cel de drept procesual, dacă este cazul. Se va indica, de pildă, pentru acțiunea în rezoluție, art. 1020-1021 C. civ. sau, pentru acțiunea în revendicare, art. 480 C. civ. etc.

Indicarea temeiului de drept nu leagă instanța, care va putea califica acțiunea în funcție de descrierea situației de fapt și a obiectului acțiunii.

[7] Probe. Reclamantul are posibilitatea să folosească următoarele mijloace de probă: înscrișurile (art. 172-176 C. proc. civ.); martorii (art. 186-200 C. proc. civ.); expertiza (art. 201 -214 C. proc. civ.), cercetarea la fața locului (art. 215-217 C. proc. civ.), interogatoriul (art. 218-225 C. proc. civ.).

Reclamantul va propune administrarea acelor mijloace de probă admise de lege, utile și pertinente cauzei, în funcție de natura și obiectul litigiului dedus judecății. Astfel, într-un proces de divorț se pot folosi înscrișuri și martori, dar nu se poate folosi interogatoriul pentru dovedirea motivelor de divorț (art. 612 pct. 6 C. proc. civ.). Potrivit dispozițiilor art. 1191 C. civ., nu se poate face dovada cu martori când valoarea obiectului actului depășește suma de 250 lei și, de asemenea, nu se poate face dovada cu martori în contra sau peste cuprinsul actului scris, indiferent de valoarea raportului juridic.

[8] Cerințe obligatorii. [Codul de procedură civilă](#) prevede o serie de cerințe care sunt menite să contribuie la buna desfășurare a procesului și să asigure respectarea principiului contradictorialității.

8.1. La cererea de chemare în judecată se vor alătura atâtea copii de pe cerere, câți părăți sunt, potrivit art. 113 alin. (1) C. proc. civ.

8.2. Dacă dovada se face prin înscrișuri, se vor alătura la cerere, atâtea copii câți părăți sunt, mai mult, câte o copie de pe fiecare înscriș pentru instanță, iar copiile înscrișurilor vor fi certificate de reclamant că sunt la fel cu originalul, conform art. 112 pct. 5 paragraful 2 C. proc. civ.

8.3. Dacă înscrișurile sunt scrise în limbă străină sau cu litere vechi, se vor depune traduceri sau copii cu litere latine, certificate de parte, potrivit art. 112 pct. 5 paragraful 4 C. proc. civ.

8.4. Când se cere dovada cu martori se va arăta numele și locuința martorilor, potrivit art. 112 pct. 5 paragraful 6 C. proc. civ.

Articolul 155¹ C. proc. civ., aşa cum a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000, introduce posibilitatea pentru instanță de a sancționa cu suspendarea neîndeplinirea, din vina reclamantului, a obligațiilor prevăzute de lege ori stabilite la primirea cererii de chemare în judecată sau în cursul judecății.

[9] Timbrajul.

9.1. Taxa judiciară de timbru este reglementată prin Legea nr. 146/1997, cu modificările și completările ulterioare 105, și este prevăzută pentru acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătoarești, precum și pentru cererile adresate Ministerului Justiției și Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu excepțiile prevăzute de lege. Acțiunile și cererile se taxează diferențiat, după cum obiectul acestora este sau nu evaluabil în bani, taxele actualizându-se în fiecare an.

Trebuie subliniat că, potrivit art. 20 alin. (1) din Legea nr. 146/1997, taxele judiciare de timbru se plătesc

anticipat, iar potrivit alin. (3) al aceluiași articol, neîndeplinirea obligației de plată la termenul stabilit se sancționează cu anularea acțiunii sau a cererii. Dovada achitării acestora o reprezintă chitanță în original eliberată de unitatea care încasează sumele de bani.

A. Astfel, potrivit art. 2 din Legea nr. 146/1997, acțiunile și cererile evaluabile în bani, introduse la instanțele judecătoarești, în anul 2005 se taxează astfel:

- a) până la valoarea de 366.000 lei 19.000 lei
- b) între 366.001 lei și 3.660.000 lei 19.000 lei + 10 % pentru ce depășește 366.000 lei
- c) între 3.660.001 lei și 36.594.000 lei 348.000 lei + 8 % pentru ce depășește 3.660.000 lei
- d) între 36.594.001 lei și 182.970.000 lei 2.982.000 lei + 6 % pentru ce depășește 36.594.000 lei
- e) între 182.970.001 lei și 365.940.000 lei 11.765.000 lei + 4 % pentru ce depășește 182.970.000 lei
- f) între 365.940.001 lei și 1.829.700.000 lei 19.084.000 lei + 2 % pentru ce depășește 365.940.000 lei
- g) peste 1.829.700.001 lei 48.359.000 lei + 1 % pentru ce depășește 1.829.700.000 lei

Valoarea la care se calculează taxa de timbru este cea declarată în acțiune sau în cerere. Dacă această valoare este contestată sau apreciată de instantă ca derizorie, evaluarea se face pe cale de expertiză, dispusă din oficiu sau la cererea oricăreia dintre părți, taxa calculându-se la valoarea rezultată din expertiză (art. 5 din N.M. de aplicare a Legii nr. 146/1997)).

B. Acțiunile și cererile neevaluabile în bani se taxează potrivit art. 3 din Legea nr. 146/1997, cuantumul acestor taxe fiind indicat, în lucrarea de față, pentru fiecare cerere și acțiune în parte, iar toate celelalte acțiuni și cereri neevaluabile în bani, neprevăzute la acest articol, se taxează se timbrează cu 73.000 lei (art. 13 din Legea nr. 146/1997).

9.2. Timbrul judiciar este reglementat prin O.G. nr. 32/1995 privind timbrul judiciar, cu modificările și completările ulterioare¹³⁵, și se aplică pentru toate situațiile în care se plătește taxa judiciară de timbru.

Art. 3 din O.G. nr. 32/1995 stabilește cuantumul sumei ce se achită pentru achiziționarea timbrelor judiciare pentru diferite cereri și acțiuni. Astfel, cererile de chemare în judecată, adresate instanțelor judecătoarești, în cazul în care se solicită soluționarea în fond a cauzei, se timbrează cu timbru judiciar în valoare de 3.000 Iei. Dacă aceste cereri au ca obiect o valoare mai mare de 1.000.000 Iei, se aplică timbre judiciare de

15.000 lei, dacă valoarea este de peste 10.000.000 lei, se aplică timbre judiciare de

30.000 lei, iar dacă valoarea este de peste 100.000.000 lei, se aplică timbre judiciare de 50.000 lei.

Spre deosebire de taxa judiciară de timbru, timbrul judiciar este mobil și se atașează cererii de chemare în judecată.

[10] Semnătura. Deși, potrivit art. 133 alin. (1) C. proc. civ., lipsa semnăturii se sancționează cu nulitatea cererii de chemare în judecată, totuși, potrivit, alin. (2) al aceluiași articol, această lipsă se poate împlini în tot cursul judecății.

Dacă pârâtul invocă lipsa de semnătură, reclamantul va trebui să semneze, cel mai târziu, la prima zi de înfațisare următoare, iar când este prezent, în instanță, în chiar ședința în care a fost invocată nulitatea.

[11] Instanța competentă

11.1. Competența materială a instanței se determină din punct de vedere funcțional (după felul atribuțiilor jurisdicționale) și procesual (după obiectul, valoarea sau natura cererii) și se stabilește potrivit dispozițiilor art. 1-4 C. proc. civ. și ale Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară. Este obligatoriu ca reclamantul să precizeze valoarea obiectului acțiunii, dacă este vorba de o acțiune patrimonială, pentru stabilirea competenței materiale și a timbrajului aferent.

11.2. Competența teritorială se determină potrivit dispozițiilor art. 5-16 C. proc. civ. Regula generală (dreptul comun) în materie este aceea că cererea se face la instanța domiciliului părătului, potrivit art. 5 C. proc. civ. Dacă părătul are domiciliul în străinătate sau nu are domiciliul cunoscut, cererea se face la instanța reședinței sale din țară, iar dacă nu are nici reședință cunoscută, la instanța domiciliului sau reședinței reclamantului [art. 5 alin. (1) teza II-aC. proc. civ.].

Competența teritorială alternativă se stabilește potrivit dispozițiilor art. 6-12 C. proc. civ., conferindu-i reclamantului posibilitatea de a alege între mai multe instanțe competente.

Competența teritorială exclusivă sau absolută se stabilește potrivit dispozițiilor art. 13-16 C. proc. civ., ceea ce înseamnă că, în mod obligatoriu, competența pentru soluționarea anumitor pricini revine anumitor instanțe desemnate de lege. Potrivit Codului de procedură civilă, cererile privitoare la imobile, în materie de moștenire, societate și faliment revin exclusiv acelor instanțe determinate în actul normativ.